

Tips til opstaldning af øko-kalve i grupper

Af Finn Strudsholm, Seges Økologi

Når en økologisk spædkalv er otte dage gammel, skal den opstaldes i gruppe med mindst én anden kalv, og det er der mange gode praktiske løsninger på.

"Overskriften på alle løsninger er, at vi vil have sunde kalve i en god stald, hvor det er let at arbejde," sagde bygningskonsulent Niels Vitus Hampholt fra LMO på en workshop om opstaldning af øko-kalve på AU i Foulum.

For at leve op til kravet om gruppeopstaldning fra dag otte kan tjeklisten i tabellen bru-

ges. Det er altid et godt princip at sikre grupper, hvor kalvene er så ensartede som muligt.

"På mange besætninger – uanset størrelse – kan det være et godt princip, at kalven efter et døgn hos koen og seks dage i enkeltboks så går i gruppe med en fast makker, indtil de er otte uger," siger Niels Vitus Hampholt.

I den periode skal de have masser af mælk og en gruppestørrelse på to gør det lettere at sikre, at ingen kalve bliver tabere og får for lidt mælk.

Tjekliste med overvejelser omkring stald til gruppeopstaldning af økologiske kalve

Punkt	Stikord	Tjek
Det skal være nemt at lave opsyn	Indretning Lys	
Det skal være nemt at fodre mælk, kraftfoder og grovfoder	Logistik Plads	
Nemt at strø – uden halm i vand m.v.	Logistik Plads	
Lav smitterisiko	Sektionering Rutiner Omtanke	
Minimal transport af dyr	Logistik Opbygning af bedrift	
Stabile grupper	Systemer Arbejde	

Tjekliste med overvejelser omkring stald til gruppeopstaldning af økologiske kalve.

Pas på smittepresset i kalvens første leveuge

"I det første døgn med koen i kælvningsboksen er hygiejne altafgørende. For ellers kan kalven let blive udsat for et massivt smittepres," siger Niels Vitus Hampholt.

Roden til sygdomsproblemer som diarré kan således i mange tilfælde findes i det første døgn hos koen, hvor kalven let optager smitstoffer fra gødningsrester eller urenheder på koens yver.

I det første døgn hos koen er hygiejne derfor altafgørende, og det samme er tildelingen af råmælk. Tidlig og rigelig med råmælk ruste kalven mod den smitte, som den altid vil blive udsat for, og høj hygiejne kan så dæmpe den mængde af smitstoffer, den bliver udsat for.

"For at undgå startproblemer for kalven skal kælvningsboksen altid være ren og velstrøet, og der skal gerne være masser af lys og god luft. Samtidig skal løsningen i kælvningsboksen være arbejdslet og ikke kræve for meget tid med at få det til at fungere," understreger Niels Vitus Hampholt.

Når kalven fjernes fra koen, skal

Når kalven fjernes fra koen, skal den flyttes til en ren og desinficeret enkeltboks. Det kan med fordel være en bokstype, hvor skillevæggen til naboen kan tages ud, så den laves om til en boks med plads til en gruppe på to kalve.
Foto: Henning Laen Sørensen

den flyttes til en ren og desinficeret enkeltboks. Det kan med fordel være en bokstype, hvor skillevæggen til naboen kan tages ud, så den laves om til en boks med plads til en gruppe på to kalve.

"Boksenes størrelse skal både som enkelt og dobbeltboks leve op til lovgivningen, og så skal det som sagt være let at fodre, og der skal være masser af lys, så det er let at lave opsyn. Samtidig skal det være let at strø og rengø-

re boksene," siger Niels Vitus Hampholt.

På workshoppen i Foulum diskuterede deltagerne, hvordan man bedst får brudt smittekæden, når det handler om Cryptosporidier, som tit er en særlig udfordring - også hos økologiske kalve. Her var erfaringen, at smittekæden bedst brydes ved brug af gasbrænder, når boksene bliver renses og desinficeret.